

Digital India Program (డిజిటల్ ఇండియా)

భారతదేశాన్ని శక్తివంతమైన డిజిటల్ సమాజంగా (Digitally Empowered Society), నాలెడ్జ్ ఆర్థిక వ్యవస్థగా (Knowledge Economy) మార్చేందుకు భారత ప్రభుత్వం దార్శనికతతో అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన కార్యక్రమం డిజిటల్ ఇండియా(Digital India). ప్రపంచంతో మరింత వేగంగా అనుసంధానం అవటం, దేశంలోని అపారమైన యువ మానవ వనరుల్లో నైపుణ్యాలను పెంచి యువతకు ఉపాధిని సృష్టించటం, టెక్నాలజీ ఆధారంగా పేదరికం, అవినీతి, సామాజిక రుగ్మతలను రూపుమాపటం తదితర లక్ష్యాలతో ఈ కార్యక్రమం ముందుకు సాగుతున్నది.

నేపథ్యం

- పౌరులు కేంద్రంగా అందించాల్సిన సేవలపై ప్రత్యేక దృష్టితో మరిన్ని అప్లికేషన్ల కోసం 1990 దశకం మధ్యలో ఈ-గవర్నెన్స్ ప్రయత్నాలు భారతదేశంలో విస్తృతమయ్యాయి. ఇవి పలు రాష్ట్రాలు/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లో తమ కార్యకలాపాలు ప్రారంభించినా కోరుకున్న స్థాయిలో ప్రభావం చూపలేక పోయాయి.
- ఫలితంగా ప్రభుత్వం జాతీయ స్థాయిలో 2006లో ప్రభుత్వ సేవల్లో ఈ-గవర్నెన్స్ ప్రాధాన్యం దృష్ట్యా జాతీయ ఈ-గవర్నెన్స్ ప్రణాళిక (NEGP)ను ప్రారంభించింది.
- దీనిలో భాగంగా వివిధ రంగాలకు చెందిన 31 మిషన్ మోడ్ ప్రాజెక్టులు (ఎంఎంపీ) ప్రారంభించబడ్డాయి. (2007లో ప్రారంభించిన 27 ఎంఎంపీలకు 2011లో మరో 4 జత చేయబడ్డాయి). ప్రస్తుతం ఇవి మొత్తం 44 ఉన్నాయి.

డిజిటల్ ఇండియా

- సమాచార సాంకేతికతను ఉపయోగించి ప్రజా సేవల వ్యవస్థల వాతావరణాన్ని సమూలంగా మార్చేసే ఉద్దేశంతో భారత ప్రభుత్వం ఆవిష్కరించిన కార్యక్రమమే డిజిటల్ ఇండియా.
- వివిధ రాష్ట్రాలు/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లో అమలులో ఉన్న అన్ని రకాల ఈ-గవర్నెన్స్ కార్యక్రమాల ఏకీకృత కార్యక్రమమే డిజిటల్ ఇండియా
- 2015 జూలై 1న ప్రధాని చేతుల మీదుగా ప్రారంభమైంది.

- దీని ముఖ్యోద్దేశం : ఐటీ + ఐటీ = ఐ.టీ (ఇండియన్ టాలెంట్) + (ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ) = (ఇండియా టుమారో). అంటే అభివృద్ధి చెందే క్రమంలో దేశ ముఖ చిత్ర మార్పునకు టెక్నాలజీని కేంద్రంగా చేయడం.
- ప్రభుత్వంలోని అన్ని విభాగాల సర్వీసులు, కార్యకలాపాలు ఒకే గొడుగు కిందకు తేవడం.
- అందరికీ డిజిటల్ మౌలిక వసతుల కల్పన : డిమాండ్ కు అనుగుణమైన ప్రభుత్వ పాలన, సేవలను ఈ-మాధ్యమంలో అందించుట.
- ఈ కార్యక్రమం మూడు కీలకమైన దార్శనిక రంగాలపై దృష్టి సారించింది. అవి:

1. ప్రభుత్వ సేవలు, మౌలిక వసతులు కల్పించటం:

->ప్రతి పౌరుడికి ప్రభుత్వ సేవలను అందుబాటులోకి తేవడానికి హైస్పీడ్ ఇంటర్నెట్ ను మౌలిక సాధనంగా లభ్యమయ్యేలా చూస్తారు.

->డిజిటల్, ఆర్థిక సర్వీసులను అందించడానికి ప్రతి పౌరుడి మొబైల్ ఫోన్ నంబరును వారి బ్యాంక్ అకౌంట్ తో అనుసంధానిస్తారు.

->ఆజన్మాంతం విశ్వసనీయమైన, సురక్షితమైన డిజిటల్, ఆర్థిక సేవలను అందించడానికి ప్రతి పౌరుడికి డిజిటల్ గుర్తింపు సంఖ్యను అందిస్తారు. (ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్న ఆధార్ సంఖ్య)

->ఈ సర్వీసుల లభ్యత కోసం సమీప నివాస స్థానాల్లో ఉమ్మడి సర్వీస్ సెంటర్ (CSC)లను ఏర్పాటుచేస్తారు.

->ప్రతి ఆరు గ్రామాలకు ఒక సీఎస్ సీ చొప్పున ఆరు లక్షల గ్రామాలకు లక్ష సీఎస్ సీలను ఏర్పాటుచేయాలనేది లక్ష్యం. కాగా ప్రస్తుతం 1,37,000 సీఎస్ సీలు పనిచేస్తుండగా, 2.50 లక్షలకు పెంచాలని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

->లావాదేవీలన్నీ సురక్షితంగా నిర్వహించడానికి భారత ఎలక్ట్రానిక్ అండ్ ఐటీ శాఖకు చెందిన ఇండియన్ కంప్యూటర్ ఎమర్జెన్సీ రెస్పాన్స్ టీం (CERT) ఆధ్వర్యంలో సెక్యూర్ యువర్ పీసీ అనే పోర్టల్ ను నిర్వహిస్తున్నది.

->సైబర్ సెక్యూరిటీపై నేషనల్ కోఆర్డినేషన్ సెంటర్ ను ఏర్పాటుచేస్తారు.